gemeente
Montfoort

RAADSVOORSTEL
ter besluitvorming in de raad

Datum Raadsvergadering	: 27 september 2021	Zaaknummer : 991900
Datum commissievergadering	: 13 september 2021	
Raadscommissie	: Ruimte	
Portefeuillehouder	: Y.Koster-Dreese	
Onderwerp	: Woonwagenbeleid	

Voorstel

1. Het woonwagenbeleid 2021 gemeente Montfoort vast te stellen, waaronder het realiseren van 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen binnen tien jaar.

Kernboodschap

Op grond van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) en op grond van onze eigen Grondwet heeft de gemeente een inspanningsverplichting om ervoor te zorgen dat binnen een redelijke termijn voldoende huisvesting beschikbaar is voor onder meer woonwagenzoekende bewoners. Om de specifieke woonbehoeften van woonwagenbewoners te faciliteren en beschermen dient een gemeente een woonwagenbeleid vast te stellen. Het voorliggend woonwagenbeleid maakt deel uit van de woonvisie en stelt het college in staat om vanuit een vastgesteld beleidskader:

- eenduidig te reageren op woonwensen van woonwagenbewoners uit Montfoort en daarbuiten;
- tegemoet te komen aan de woonbehoefte van de huidige woonwagenzoekende bewoners uit de gemeente Montfoort;
- binnen acht tot tien jaar het aantal woonwagenstandplaatsen met 12 uit te breiden;
- de nieuwe standplaatsen toe te wijzen.

Voorliggend woonwagenbeleid is een lokale uitwerking van de richtlijnen van de minister.

Bijlage(n)

1. Woonwagenbeleid 2021 gemeente Montfoort

Aanleiding

Op 15 december 2020 besloot het college van B&W tot het ontwikkelen van een woonwagenbeleid, als onderdeel van de gemeentelijke woonvisie. Aanleiding waren de landelijke richtlijnen voor het opstellen van gemeentelijk woonwagenbeleid. De Rijksoverheid heeft deze richtlijnen opgesteld na advies van het College voor de Rechten van de Mens en de Nationale Ombudsman. Gemeenten dienen te voldoen aan de mensenrechtelijke verplichtingen, zoals vastgelegd in onder andere artikel 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 1 van onze Grondwet. Deze artikelen gaan o.a. over het eerbiedigen van de specifieke woonbehoefte van woonwagenbewoners, het recht op huisvesting in een woonwagen en om in familieverband te wonen, over het verbod op discriminatie van de woonwagencultuur en het recht op gelijke behandeling.

Gewenst resultaat

1. Met dit woonwagenbeleid kan het college van B&W eenduidig en toetsbaar besluiten nemen – nu en in de toekomst - over verzoeken van woonwagenzoekende woonwagenbewoners voor een woonwagenstandplaats.
2. Met dit woonwagenbeleid en de uitvoering ervan wil de gemeente Montfoort bereiken dat er binnen 10 jaar voldoende woonwagenstandplaatsen zijn, zowel in de sociale huur als in de koop, voor de huidige, geregistreerde woonwagenzoekende woonwagenbewoners uit de gemeente Montfoort en die met een relatie tot het huidige kamp in Linschoten.

Argumenten / Toelichting

1. Het woonwagenbeleid 2021 gemeente Montfoort vast te stellen, waaronder het realiseren van 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen binnen tien jaar.

1.1 De gemeente Montfoort voldoet met dit woonwagenbeleid aan de richtlijnen van de Rijksoverheid en de Nationale Ombudsman.
Het ontbreekt aan een woonwagenbeleid in de gemeente Montfoort, waardoor woonwagenzoekende woonwagenbewoners geen uitzicht hebben op een standplaats. Een gemeente heeft een zorgplicht om beleid te ontwikkelen dat het woonwagenleven voldoende faciliteert en beschermt. Een gemeente dient te voorzien in voldoende standplaatsen.

1.2 Het woonwagenbeleid voldoet aan de Huisvestingswet 2014 en de Woningwet 2015
Gemeenten zijn op grond van de Huisvestingswet primair verantwoordelijk voor het beleid en het toezicht op de woonruimteverdeling. Op grond van Artikel 42 van de Woningwet dienen gemeenten een woonbeleid c.q. woonvisie vast te stellen om prestatieafspraken te kunnen maken met woningcorporaties. In artikel 1 eerste lid van de Woningwet wordt een woonwagen specifiek aangemerkt als woonvorm waardoor woonwagenbeleid onderdeel is van het gemeentelijk woonbeleid, vastgelegd in een woonvisie. In de woonvisie komen vraag en aanbod samen op het gebied van wonen. Het voorliggend woonwagenbeleid regelt de woonwagenverdeling, doet uitspraken over het benodigde aantal woonwagenstandplaatsen binnen nu en tien jaar.

1.3 Er komt een aantal sociale huurwoningen vrij
De realisatie van nieuwe woonwagenstandplaatsen brengt een mutatieproces op gang. Er verhuizen bewoners uit hun sociale huurwoning naar een woonwagen. Hierdoor komt een aantal sociale huurwoningen vrij in de gemeente Montfoort.

Kanttekeningen en alternatieven

1. Indien de gemeenteraad het woonwagenbeleid niet vaststelt en geen 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen realiseert, dan is dat in strijd is met de richtlijnen van de minister en de adviezen van het College voor de Rechten van de Mens en de Nationale Ombudsman. Het niet faciliteren en beschermen van de woonwagencultuur is een schending van de mensenrechten, onder andere artikel 8 en 14 van de EVRM en een schending van artikel 1 van de Grondwet. Er is een serieuze kans dat de woonwagenzoekende woonwagenbewoners zich tot de rechter wenden (zie gemeente De Ronde Venen).
2. Op 15 december 2020 heeft het college van B&W ingestemd met de realisatie van twee standplaatsen met sociale huur woonwagens, conform de woonvisie 2019. Het voorliggend woonwagenbeleid stelt voor nog 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen te realiseren. Wat het totaal brengt op 14 nieuw te realiseren woonwagenstandplaatsen.
3. Door de uitbreiding met totaal 14 standplaatsen neem de kans op verloop toe en kan de toekomstige vraag worden opgevangen binnen de bestaande woonwagens.
4. Bij woonwagens in de gemeente Montfoort zijn de woonwagens in Linschoten al snel het referentiekader. De nieuw te realiseren sociale huur woonwagens zijn waarschijnlijk soberder, compacter en duurder dan die op het huidige kamp aan de Jacob van Barneveldstraat in Linschoten. Dit is in lijn met nieuw te bouwen sociale huurwoningen. Deze zijn compacter, soberder en duurder dan tien jaar geleden.

Financiën
Specificering van de kosten, baten en dekking.
Er is geen budget gereserveerd voor de uitvoering van het woonwagenbeleid. Tien van de 12 te realiseren woonwagens zijn - op grond van de huidige beschikbare informatie - onderdeel van het reguliere sociale huurprogramma uit de woonvisie 2019 en valt onder het uitvoeringsprogramma van de woonvisie. De hieruit voortvloeiende kosten worden uit het bouwprogramma gedekt. Twee woonwagenstandplaatsen worden in de vrije sector verhuurd of onder nader uit te werken voorwaarden verkocht.
De kosten die gemoeid zijn met de begeleiding van de realisatie van de standplaatsen worden gedekt uit het project of uit binnenkort beschikbare overheidssubsidie (nog te onderzoeken).

Juridische gevolgen
Dit woonwagenbeleid is een uitwerking van het beleidskader 2018 van het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninklijkrelaties. Dit beleid is conform de adviezen van het College voor de Rechten van de Mens en van de Nationale Ombudsman. Met dit beleid wordt niet alleen de specifieke woonbehoefte van woonwagenbewoners gewaarborgd, maar wordt ook het recht op een gezinsleven in familieverband beschermd.

Planning en aanpak
1. De toewijzingsregels voor nieuwe standplaatsen worden opgenomen in de huisvestingsverordening, die per 1 januari 2022 wordt aangepast.
2. Het woonwagenbeleid treedt in werking na vaststelling door de gemeenteraad en nadat het openbaar bekend is gemaakt. Dit betekent dat voortaan bij besluitvorming ter zake onder meer ruimtelijke ordening met dit beleid rekening zal moeten worden gehouden.

Communicatie / Participatie
De afdeling Communicatie is op de hoogte van de insteek en is alert op eventuele aandacht vanuit de media wanneer het raadsbesluit wordt gecommuniceerd.

Er is vóórafgaand aan het opstellen van het woonwagenbeleid uitgebreid telefonisch (in verband met covid 19) gesproken met vijf woonwagenzoekende woonwagenbewoners over hun woonwensen en die van hun familie. Met drie van hen is meermaals gesproken. De resultaten van deze gesprekken zijn verwerkt in het voorliggend woonwagenbeleid. De bewoners hebben aangegeven in familieverband in een woonwagen te willen wonen. Het voorstel om 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen te realiseren komt tegemoet aan hun woonbehoefte. Omdat voorliggend beleid in lijn is met de woonwensen van de woonwagenbewoners, is geen collectieve bijeenkomst georganiseerd om dit met hen te bespreken.

Na het raadsbesluit worden de uitgangspunten van dit woonwagenbeleid in een bijeenkomst – waarschijnlijk in oktober 2021 - voorgelegd aan de woonwagenzoekende woonwagenbewoners en de woningcorporatie, zodat zij hun belangen naar voren kunnen brengen. De bijeenkomst in oktober gaat vooral over de wijze en de termijn waarop de nieuwe woonwagens en woonwagenstandplaatsen worden gerealiseerd. Onderdeel van dit gesprek zijn o.a. de ruimtelijk en financiële mogelijkheden in relatie tot de woonwensen van de bewoners. Ook de prijskwaliteitverhouding van sociale huurwoonwagens is onderwerp van gesprek.

De voortgang van de realisatie van de 12 woonwagenstandplaatsen wordt meegenomen in de projecteninformatienota's aan de gemeenteraad.

gemeente
Montfoort

Relatie met duurzaamheid / Maatschappelijk verantwoord ondernemen
Het woonwagenbeleid heeft geen directe relatie met duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. De nog te realiseren woonwagens moeten voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid en aan de prestatieafspraken met GroenWest.

Montfoort, 24 augustus 2021

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT,

de secretaris,	de burgemeester,
M.H. van der Veer	mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

gemeente
Montfoort

RAADSBESLUIT

In de openbare vergadering van 27 september heeft de gemeenteraad besloten:

Het woonwagenbeleid 2021 gemeente Montfoort vast te stellen, waaronder het realiseren van 12 nieuwe woonwagenstandplaatsen binnen tien jaar.

de griffier,

drs. M. Lucassen

de voorzitter,

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

Onderwerp: Woonwagenbeleid
Datum raadsvergadering: 27 september 2021